

ІНСТРУМЕНТИ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКОВОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ М'ЯСОПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

*Г.П. Лисенко, аспірантка**, м. н. с.
Інститут продовольчих ресурсів НААН

В статті визначено поняття «ринкова інфраструктура» та проаналізовано еволюцію його трактування в різних економічних системах. Визначено функції, які виконує ринкова інфраструктура. Наводяться основні складові інфраструктури аграрного ринку загалом та інфраструктури ринку м'яса та м'ясопродуктів зокрема. Пропонується класифікувати інструменти регулювання інфраструктури ринку за методами регулювання та характером регулювання. Зазначається, що інструменти регулювання ринкової інфраструктури необхідно розглядати в комплексі, як ті що безпосередньо впливають на елементи інфраструктури, так і ті що здійснюють вплив на ринок.

У статті проаналізовано основні інструменти регулювання інфраструктури ринку м'яса та м'ясопродуктів, а саме ціноутворення, державне стимулювання та фінансову підтримку, експортні квоти.

***Ключові слова:** інфраструктура аграрного ринку, інфраструктура ринку м'яса та м'ясопродуктів, елементи інфраструктури, інструменти регулювання, ціноутворення, дотації, експортні квоти, аграрний ринок, ринок м'яса і м'ясопродуктів*

MARKET INFRASTRUCTURE REGULATION INSTRUMENTS THAT PROVIDE COMPETITIVE ADVANTAGES OF THE MEAT PROCESSING INDUSTRY OF UKRAINE

*H.P. Lysenko, Postgraduate Student, Junior researcher,
Food Resources Institute of NAAS*

The article defines the concept of "market infrastructure" and analyzes the evolution of its interpretation in various economic systems. The functions performed by the market infrastructure are defined. The main components of the agrarian market infrastructure in general and the meat and meat products market infrastructure in particular are presented. It is proposed to classify the instruments of regulation of the market infrastructure by the methods of regulation and the nature of regulation. It is noted that the instruments of regulating market infrastructure are to be considered in a complex, as those directly affecting the elements of infrastructure and those having an impact on the market.

The article analyzes the main instruments for regulating the meat and meat products market infrastructure, namely pricing, state incentives and financial support, export quotas.

***Keywords:** infrastructure of the agrarian market, infrastructure of meat and meat products market, elements of infrastructure, regulation instruments, pricing, subsidies, export quotas, agrarian market, meat and meat products market*

Інфраструктура аграрного ринку являє собою систему елементів, що забезпечують стабільне безперебійне функціонування господарських зв'язків в агропромисловому комплексі, взаємодію суб'єктів аграрного ринку та вільне просування ресурсів, товарів і послуг на ринку, її ефективне функціонування є вкрай важливим для розвитку як аграрного ринку загалом, так і його окремих галузей. Проте сучасний стан інфраструктури

* Науковий керівник: д. е. н., с. н. с. О.В. Коваленко

аграрного ринку не сприяє побудові гармонійних відносин між виробником, посередником, споживачем та державою.

З ліквідацією державної системи контрактації сільськогосподарської продукції наявна інфраструктура збуту продукції виявилася неспроможною забезпечити ефективне функціонування аграрного ринку. З'явилося багато комерційних посередницьких структур, які не мали відповідної матеріально-технічної бази і купували продукцію за непрозорими схемами, що спричинило значну тінізацію аграрного ринку. Потрібна була спеціальна ринкова інфраструктура для здійснення прозорих процедур продажу продукції виробниками безпосередньо споживачам, а також розгалужена заготівельно-збутова мережа, зорієнтована на велику кількість продавців і покупців та різних товарних партій продукції.

Для вирішення цієї проблеми в червні 2000 року Президент України видав Указ “Про першочергові заходи щодо формування і функціонування аграрного ринку”. В Указі було визначено два основні завдання: створення ринкової інфраструктури, форм і механізмів організованої оптової торгівлі та спрямування товаропотоків сільськогосподарської продукції через прозорі процедури аграрного ринку [5].

Оцінюючи становище ринкової інфраструктури в наш час, можна зробити висновок про те що вона і досі лише формується, причому досить повільними темпами. Йдеться про створення та забезпечення умов для ефективного функціонування достатньої кількості аграрних бірж, оптових ринків, аграрних палат, агроторгових домів, магазинів, аукціонних торгів племінною та продуктивною худобою, системи цінового моніторингу, торгово-кредитних компаній та інших елементів інфраструктури аграрного ринку.

Сучасна ситуація потребує значної уваги держави. Необхідно здійснювати пошук інструментів та важелів, що матимуть змогу пришвидшити процес формування ефективної інфраструктури аграрного ринку та окремих його галузей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На сучасному етапі розвитку аграрної науки приділяється багато уваги як теоретичним проблемам розвитку інфраструктури аграрного ринку та окремих його підгалузей, так і практичним аспектам її функціонування. Питання розвитку інфраструктури досліджували Б. Губський, Д. Карич, О.Б. Шмаглій, С.В. Васильчак, А.В. Циганюк, С.В. Майстро, Ю. Коваленко, П.Т. Саблук, О.М. Шпичак, М.П. Сичевський та ін. Водночас висвітлені питання не розкривають в повній мірі підходи до ефективного регулювання інфраструктури аграрного ринку та окремих його підгалузей. Це питання потребує поглибленого вивчення.

Мета статті – визначення складових елементів інфраструктури аграрного ринку та ринку м'яса та м'ясопродуктів як його складової; виявлення інструментів їх регулювання.

У ринкових умовах важливим фактором ефективного функціонування підприємств є наявність розвиненої інфраструктури, яка є обов'язковим компонентом будь-якої цілісної економічної системи і підсистеми. Саме ринкова інфраструктура забезпечує взаємодію всіх підприємств, галузей, регіонів, ринків [2].

Вперше цей термін розглядався в дослідженнях західних економістів і мав декілька варіантів тлумачення свого походження. Деякі пов'язували його походження з будівельним виробництвом і трактували інфраструктуру як основу, фундамент будівлі; інші – з військовою сферою, як комплекс споруд, комунікацій, які забезпечували успішність проведення військових операцій (полігони, майданчики, аеродроми, радіолокаційні пости тощо). У будь-якому випадку інфраструктура розглядалась як підпорядковане, обслуговуюче утворення, покликане забезпечувати ефективне ведення військових дій, а у мирний час – підтримувати обороноздатність держави [3].

Згодом таке тлумачення почало застосовуватися в національному господарстві і почало трактуватися, як комплекс галузей, що обслуговують промислове і сільськогосподарське виробництво, тобто базові сфери економіки. У цьому контексті інфраструктура розглядалась, як сукупність інституцій та об'єктів, необхідних для забезпечення функціонування галузей матеріального виробництва та створення умов для

життєдіяльності суспільства загалом. Тому виділяли лише дві складові інфраструктури: виробничу (транспортні комунікації, порти, мости, склади, енергетичне господарство, засоби водопостачання, зв'язку та ін.) та соціальну (освіта, охорона здоров'я, культура, наука).

На сьогодні немає чіткого тлумачення терміну «ринкова інфраструктура». Дослідники розглядають ринкову інфраструктуру з різних точок зору, роблячи акцент на тій чи іншій її складовій. Однак, проаналізувавши та підсумувавши певні трактування, можна стверджувати, що «ринкова інфраструктура» – це сукупність інститутів, які забезпечують матеріально-технічні, фінансові і трудові умови для відтворювального процесу, розміщення і функціонування суб'єктів господарювання [11].

Ринкова інфраструктура, як сутнісна категорія, пройшла певну еволюцію у своєму розвитку.

За часів командно-адміністративної економіки, в умовах якої існували директивні зв'язки між виробництвом і споживанням, роль «сполучних» інститутів виконували органи державної влади: міністерства, відомства, підпорядковані їм органи на місцях. Рішення, прийняті ними, доводилися до безпосередніх виробників через цілий ланцюг підпорядкованих організацій.

Така система мала свої переваги: гарантувала підприємствам-виробникам забезпечення ресурсами для виробництва продукції і виконання доведеного плану, забезпечувала реалізацію продукції, практично унеможливлювала конкуренцію, убезпечувала виробників від певного комерційного ризику.

Проте, такій інфраструктурі були властиві і недоліки: підприємства були позбавлені будь-якої ініціативи і самостійності, можливості вибору найбільш ефективних шляхів функціонування, необхідність узгодження усіх господарських питань у вищестоящих органах, зниження оперативності в ухваленні рішень та ін. Тому планова інфраструктура, з одного боку, володіла стійкістю і стабільністю, а з іншого – призводила до відсутності конкуренції, гнучкості і мобільності [9].

Формування в постсоціалістичних країнах соціально орієнтованої економіки, роздержавлення власності, демонополізація більшості сфер суспільного життя, впровадження нових ринкових підходів до ведення господарської діяльності зумовили докорінну структурну перебудову економіки і новий підхід до розвитку її інфраструктури. Фактично виник новий вид інфраструктури – ринкова інфраструктура, яка сформувалась із спеціалізованих видів діяльності з метою задоволення потреб різних ринків (товарів, послуг, фінансів, інвестицій, валюти, інформації тощо) та забезпечення їх цивілізованого функціонування.

З розвитком економіки та накопиченням досвіду господарювання ринкових суб'єктів різних її сфер було встановлено: чим вищим є рівень розвитку інфраструктури, тим швидше і більшому обсязі надходять інвестиції, робоча сила, прискорюється економічний розвиток, зростає рівень життя населення. І навпаки, чим нижчим є рівень розвитку інфраструктури, тим повільніше, або з великими витратами, розвивається виробництво, знижується рівень життя людей.

Підсумовуючи різні точки зору на сутність ринкової інфраструктури, можна зробити висновок, що вона є сукупністю особливих інститутів, які виконують функції надання спеціалізованих послуг суб'єктам господарювання з метою створення для них нормальних умов функціонування, найкращої реалізації їх інтересів та подальшої інтеграції у єдину економічну макросистему. Основною макроекономічною функцією ринкової інфраструктури є підвищення ефективності капіталу, та, відповідно, ринкової економіки в цілому [10].

Вищенаведене визначення поняття «ринкова інфраструктура» можна перенести на поняття «інфраструктура ринку м'яса та м'ясопродуктів», оскільки воно є універсальним відносно будь-якого ринку, проте при більш поглибленому вивченні цього питання потрібно враховувати особливості м'ясопереробної галузі.

Продуктом ринкової інфраструктури є посередницька послуга. Надаючи різноманітні посередницькі послуги споживачам, підприємцям і підприємствам, установам і організаціям, суб'єкти ринкової інфраструктури виконують ряд важливих функцій, серед яких можна виділити такі:

1. Доведення товару до безпосереднього споживача. Важливою є організація виробництва продукції, але не менше важливим – забезпечення її реалізації. Спеціалізація на посередницьких операціях дозволяє скоротити час на реалізацію товару, зменшити витрати на обіг, прискорити оборотність фондів підприємства, максимально врахувати запити споживачів.

2. Забезпечення зворотного зв'язку між виробництвом і споживанням. Ринкова інфраструктура зазнає на собі впливу з боку пропозиції товару (його виробників) та з боку попиту на товар (споживачів). Аналізуючи процес просування будь-якого товару на ринку, посередник може виявити тенденції, врахування яких дозволить краще орієнтувати виробництво на запити споживачів.

3. Перерозподіл ресурсів між різними галузями і всередині них. Мінливий курс акцій призводить до переміщення капіталів з однієї галузі в іншу, підтримуючи тим самим визначений рівень пропорційності в розвитку економіки. Ця функція забезпечується через обслуговування ринку цінних паперів та через зміну асортименту на діючих підприємствах або освоєння випуску нової продукції на новостворюваних підприємствах; розвиток певних галузей і виробництв потребує додаткових ресурсів.

4. Акумуляція тимчасово вільних коштів, регулювання грошового обігу. Банківські установи як елементи ринкової інфраструктури, зайняті кредитним підприємництвом, здійснюють мобілізацію вільних коштів населення і підприємств. У результаті формується ринок грошей, розширюються інвестиційні можливості підприємств, активізується товарообмін. Крім того, через зміну ставки банківського відсотка фінансово-кредитні установи можуть впливати на структуру інвестицій, забезпечуючи їхній перерозподіл між галузями, пришвидшуючи або уповільнюючи темпи економічного росту [1].

Тобто, враховуючи специфіку товарного ринку, елементи ринкової інфраструктури забезпечують надання цілого комплексу послуг з обслуговування діяльності суб'єктів господарювання, а саме: торговельно-посередницьких, посередницьких, інформаційних, організаційно-комерційних, виробничо-технологічних, транспортно-експедиторських, логістичних, лізингових, розрахунково-кредитних, страхових, аудиторських тощо.

Вирізняють такі складові інфраструктури ринків:

- організаційна складова: оптові й торговельно-посередницькі структури, товарні біржі, брокерські, дилерські, лізингові та інші посередницькі організації, власні комерційні структури великих промислових підприємств і галузевих господарських формувань, підприємства дрібнооптової та роздрібної торгівлі;

- матеріальна складова: складське господарство, таропакувальні системи, вантажно-розвантажувальні й транспортні системи;

- інформаційна складова: інформаційні й довідкові системи стосовно продукції, її виробників та споживачів, умов постачання та цін, маркетингові й консалтингові фірми;

- кредитно-розрахункова складова: фінансово-кредитні установи, страхові, юридичні, аудиторські фірми, банки, що забезпечують безперервність розрахунків під час купівлі-продажу товарів та послуг, фінансують створення необхідних товарних запасів і матеріальних резервів, а також інвестиції для розвитку матеріально-технічної бази;

- кадрова складова: фахівці, працівники різного рівня кваліфікації відповідного фахового спрямування, з яких формуються трудові колективи суб'єктів господарювання ринкової інфраструктури, спеціалізовані навчальні заклади з підготовки працівників і фахівців для сфери товарного обігу.

До основних елементів інфраструктури ринку м'яса та м'ясопродуктів можна віднести:

- підприємства, що мають справу із ресурсами та продукцією: агроторгові доми, товарні біржі, аукціони, ярмарки, оптово-роздрібні ринки та агросервісні кооперативи;
- підприємства, що надають фінансові послуги: комерційні банки, кредитні кооперативи, кредитні спілки, фондові біржі, валютні біржі, страхові компанії тощо;
- підприємства, що надають інформаційні послуги: консалтингові фірми, дорадницькі служби, маркетингові аналітичні центри, інформаційно-консультаційні центри тощо).

На нашу думку, регулювання інфраструктури аграрного ринку потрібно розглядати, як систему заходів впливу на нього для створення оптимальних умов його розвитку. Ми вважаємо що інструменти регулювання інфраструктури ринку є дещо подібними до інструментів регулювання аграрного ринку, проте вони не є тотожними.

Залежно від різних критеріїв, регулювання можна класифікувати за методами регулювання, характером регулювання.

За методами регулювання виділимо адміністративне та економічне регулювання. Адміністративне регулювання проявляється в рішеннях управлінських структур, що напряму стосуються елементів інфраструктури ринку або певним чином впливають на них. Однією з форм адміністративного регулювання є розробка та прийняття законодавчих актів, що стосуються створення, функціонування та регулювання елементів інфраструктури. Крім законів, це можуть бути різного роду накази, інструкції, вказівки, положення, розпорядження, інші правові акти. До заходів адміністративного регулювання також належить регулювання технічних аспектів діяльності елементів інфраструктури: стандарти, технічні регламенти, система ліцензування і сертифікації.

Крім законодавчих актів, наказів, інструкцій тощо, що безпосередньо стосуються елементів інфраструктури, вплив на неї справляють і законодавчі акти спрямовані на регулювання виробництва та торгівлю продукції, що оперує на ринку. Як зазначалось вище, головним продуктом ринкової інфраструктури є послуга, але варто розуміти, що ця послуга надається базуючись на товарах, що пропонує ринок. Всі послуги, будь то торговельно-посередницькі, інформаційні, логістичні, лізингові, розрахунково-кредитні, страхові чи будь-які інші встановлюють на основі надзвичайно широкого спектру характеристик товарів на ринку: якість продукції, вартість виробництва, наповненість ринку подібними товарами, асортимент продукції тощо. Інфраструктура ринку не є відокремленою системою об'єктів, що діють в межах певної економіки і мають споріднені напрями діяльності, вона нерозривно пов'язана із ринком. Найменша зміна на ринку невідворотно вплине на його інфраструктуру і навпаки. При розробці та пошуку інструментів регулювання інфраструктури потрібно це пам'ятати.

У плановій економіці адміністративні методи державного управління є пріоритетними. У ринковій економіці адміністративні методи державного управління також існують, проте в значно менших масштабах (наприклад у вигляді приватизації тих чи інших підприємств, квотування виробництва та збуту продукції тощо). У ринковій економіці на відміну від адміністративної регулювання має принципові відмінності. По-перше, відсутнє пряме втручання у виробничі процеси, немає директивних планів та адресних завдань, держава тільки створює правила гри. По-друге, держава виступає в ролі посередника, що регулює ринок, корегує можливі кон'юнктурні спад та підйоми економіки.

За допомогою адміністративних важелів – законів, постанов тощо ініціюється здійснення того чи іншого заходу економічного регулювання. Економічне регулювання передбачає створення умов та стимулів, які заохочують розвиток виробництва продукції, або іншої економічної діяльності у потрібному напрямі. Таке регулювання може здійснюватися через фінансові, кредитні, податкові, цінові заходи. Фінансові заходи – це субсидії (дотації), компенсації, різні схеми реструктуризації боргів, підтримка страхування, створення резервів при закупівлі чи продажі продукції за ринковими цінами, витрати на освіту, наука, стимулювання структурних зрушень, розвиток сільської інфраструктури.

Кредитні заходи регулювання виражаються у наданні державою можливостей отримання товаровиробниками в сільському господарстві пільгових кредитів. Крім того, можуть створюватися умови для розвитку кредитних організацій. Податкові заходи визначають важкість податкового тягара. Формування пільгового режиму сільгоспідприємств – серйозний внесок у поліпшення їх економічного стану.

Регулювання цін передбачає використання гарантованих цін, в тому числі цільових, інтервенційних та інших їх різновидів, також застосовуються різного роду цінкові субсидії.

Отже, за характером регулювання інструменти можна розділити на прямі та непрямі. Так, вплив цих інструментів може бути прямим, тобто напряду діяти на об'єкт впливу, або опосередкованим, коли зміни у інфраструктурі є побічним результатом впливу досліджуваних інструментів.

Розглянемо докладніше інструменти регулювання інфраструктури, що впливають на інфраструктуру ринку м'яса та м'ясопродуктів.

Ціноутворення. Ціна на продукцію м'ясопереробної галузі є важливим фактором впливу на ринок та його інфраструктуру, оскільки ринок є надчутливим до зміни цін. У результаті наших досліджень [4], було виявлено, що: ринок м'яса та м'ясопродуктів дуже гостро реагує на зміну ціни на свою продукцію, а вплив ціни на споживання м'яса та м'ясопродуктів відрізняється залежно від того який вид м'яса розглядається. Попит на свинину та м'ясо птиці буде тим більший, чим більшою є ціна на інший вид м'яса – яловичину, а попит на яловичину зростатиме тоді, коли зменшуватиметься її ціна. Це пов'язано з тим, що яловичина є відносно дорогим видом м'яса, при низькій купівельній спроможності населення коливання її ціни дуже гостро та швидко відображається на попиті на цю продукцію.

До 1 липня 2017 року, коли була введена в дію нова постанова Кабміну №394 від 7 червня 2017 року [8], в Україні ціни на ряд харчових продуктів, включаючи м'ясо та м'ясопродукти регулювалось державою. Кабінет міністрів України запровадив держрегулювання цін на 15 категорій товарів понад 20 років тому. До них належали зокрема яловичина, свинина, м'ясо птиці, курятина та ковбаса варена. Націнка виробників на них не могла перевищувати 15%. Зазначена постанова Кабміну скасовує державне регулювання цін на ці продукти. У результаті затвердження постанови знизиться адміністративний тиск на бізнес, усунеться надмірне втручання держави в економічні процеси, посиляться розвиток конкуренції та дебіюрократизації (дерегуляції) у сфері ціноутворення. Крім того, очікується, що це рішення спростить процедуру зміни цін у залежності від цінових коливань ринку, що дозволить виробникам швидше реагувати на зміни кон'юнктури, оскільки українські фермери, виробники продуктів харчування, а також торговельні мережі звільняться від обов'язкової декларації цін і примусового встановлення націнки. Це дозволить виробникам і ритейлерам заощадити сотні мільйонів гривень щомісяця на адмініструванні декларативної собівартості продуктів і націнки. З одного боку постанова дасть можливість недобросовісним виробникам невинувато піднімати ціни на продукцію, оскільки Держпродспоживслужба не буде здійснювати контроль ціноутворення на ринку, проте в довгостроковій перспективі ринок змусить їх грати за своїми правилами.

Державне стимулювання та державна фінансова підтримка. З 1 січня 2017 року були введені прямі державні дотації замість спецрежиму ПДВ, який скасували на вимогу МВФ. За бюджетною програмою на підтримку тваринництва, садівництва і виноградарства, овочівництва, птахівництва у 2017 році передбачено 4,7 млрд грн, але з них лише 1,4 млрд у загальному фонді, а 3,3 млрд у спеціальному фонді за рахунок надходжень від єдиного податку 4-ої групи та коштів від реалізації конфіскованого майна.

Щоб отримати дотації сільгоспідприємства у податковій звітності повинні показувати вартість реалізованої продукції на яку, пропорційно сплаченим сумах ПДВ, буде розподілятися фіксована сума дотацій, яка щомісяця буде виділятися з бюджету. Проте необхідно враховувати, що в реєстр отримувачів бюджетної дотації вноситимуться

тільки ті підприємства, в яких 75% вартості всіх товарів, що були реалізовані ними протягом звітного періоду по КВЕД, відводиться на продукцію тваринництва. Підприємства, які мають дійне стадо, але паралельно займаються рослинництвом, вартість продукції якого перевищує чверть від їхнього товарообороту, що відповідає структурі господарств більшості дрібних та середніх сільгоспвиробників, втрачають право подавати заявку на отримання дотацій. Таким чином, система прямих державних дотацій вигідна передусім інтегрованим підприємствам, що займаються птахівництвом та свинарством, в той час як підтримки потребують підприємства, що вирощують ВРХ [6].

Дотаційна політика держави потребує доопрацювання, адже основну вигоду від державних дотацій отримують передусім великі підприємства, що по суті можуть її і не потребувати. За перше півріччя 2017 року Миронівський хлібопродукт отримав 942 млн грн із державного бюджету, тобто 41% всіх виплачених дотацій. На другому місці група компаній Укрлендфармінг з 236 млн грн, частка – 10%.

Експортні квоти, обмеження імпорту. Квотування експорту продукції тваринництва є вагомим інструментом регулювання ринку, оскільки це допомагає підприємствам не тільки вийти на нові ринки, але й суттєво зекономити завдяки можливості експортувати продукцію до ЄС без оподаткування митними платежами.

У 2016 році Україна мала право на безмитний експорт до ЄС 36 товарних позицій у межах затверджених обсягів тарифних квот. Зокрема, квоти на експорт для яловичини становили 12 тис. тонн, свинини – 40 тис. тонн, курятини – 36 тис. тонн. Проте квоти по яловичині та свинині залишились невикористаними. Квоти на експорт курятини в 2016 році були використані на 43% проти 22,5% у 2015 році.

Така ситуація пов'язана із тим, що для того, щоб виробники мали право експортувати свою продукцію до ЄС за квотами, вони мають пройти ліцензування та стандартизацію за вимогами ЄС, що є вкрай проблематично для тваринницьких галузей. Проте тут варто відзначити, що квота на експорт м'яса птиці на другий квартал 2017 року була повністю вичерпана, чого не можна сказати про квоти на яловичину та свинину.

Необхідно пришвидшити процес ліцензування та стандартизацію відповідно вимогам ЄС для підприємств тваринництва, що прагнуть вийти на ринок ЄС, адже це не лише сприятиме їхньому виходу на інші міжнародні ринки, але забезпечить розвитку галузі загалом.

Висновки

Підводячи підсумок, варто сказати, що інфраструктура ринку м'яса та м'ясопродуктів України потребує значного вдосконалення та підтримки держави. Ефективно функціонуюча інфраструктура створює умови, за яких: своєчасно і безперервно нарощуються обсяги пропозиції продукції на ринку, підвищується її якість, забезпечується належна конкуренція серед суб'єктів інфраструктури. Значення інфраструктури ринку м'яса та м'ясопродуктів для розвитку та ефективного функціонування харчової галузі складно переоцінити. Проте інструменти регулювання інфраструктури аграрного ринку, а також ринку м'яса та м'ясопродуктів зокрема, що застосовуються в Україні, подекуди є неідеальними і потребують доопрацювання. Так, нова система державного стимулювання (прямі дотації), що була запроваджена на початку року, проявила себе вкрай неефективною, через такий розподіл дотацій, що позбавив дрібних та середніх сільгоспвиробників можливості їх отримати, а саме вони і потребували допомоги. Крім того, процес ліцензування та стандартизації продукції для підприємств м'ясопереробної галузі, що кілька останніх років активно підтримується державою, все ще на надто низькому рівні що не дозволяє виробникам вільно користуватись квотами на експорт продукції до ЄС. Для ефективного функціонування ринку м'яса та м'ясопродуктів та його інфраструктури необхідно доопрацювати ці економічні інструменти регулювання та впроваджувати нові.

Література

1. Бойчик І.М. Ринкова інфраструктура: сутність та характеристика / І.М. Бойчик // Сталий розвиток економіки. – 2013. – №3[20]. – С.34-41.
2. Гуменюк О.О. Розвиток інфраструктури ринку України / О.О. Гуменюк // Інноваційна економіка. – 2013. – №7[45]. – С. 201-206.
3. Коваленко М.Є. Концепція інфраструктури у фінансовому секторі економіки [Електронний ресурс] / М.Є. Коваленко. – Режим доступу: <http://dspace.uabs.edu.ua/bitstream/123456789/1289/1/16.34.pdf>.
4. Лисенко Г.П. Вплив цін та доходів населення на споживання м'ясної продукції / Г. П. Лисенко // Продовольчі ресурси. – 2015. – № 5. – с. 204-210.
5. Майстро С.В. Формування та напрямки державного регулювання розвитку інфраструктури аграрного ринку / С. В. Майстро. // Державне будівництво. – 2007. – № 2.– Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2007_2_21.
6. Марчук Д. Розвиток тваринництва у 2017 році. – [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.segodnya.ua/opinion/marchukcolumn/rozvitok-tvarinnictva-u-2017-roc-785848.html>.
7. Новоселов А.С. Рыночная инфраструктура региона: проблемы формирования и развития / А.С. Новоселов // РАН. Сиб. отд-ние ИЭиОПП. – Новосибирск: ЭКОР, 1996. – 288 с.
8. Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1548 та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 7 червня 2017 р. №394. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=250050387>.
9. Рекуненко І.І. Роль і місце інфраструктури ринку в ринковій економіці / І.І.Рекуненко, Р.В. Коробка // Вісник Української академії банківської справи. – 2011. – № 2. – С. 20-24.
10. Сучасна економіка: навч. посібник / П.С. Єщенко, Ю.В. Палкін. – К.: Вища школа, 2005. – 325 с.
11. Ясенцький В.С. Передумови державного втручання в роботу ринкової інфраструктури / В.С. Ясенцький // Держава та регіони. Серія: Економіка і підприємництво. – 2012. – № 5 (68). – С. 77-81.